

VEDENÍ BOJE PŘI NÁSILNÉM PŘECHODU VODNÍ PŘEKÁŽKY A ÚTOKU PO PŘESUNU Z HLOUBKY

(Pokračování z VM č. 1/1989)

Předpoklady pro úspěšný vstup do boje o zmocnění se vodní překážky útokem po přesunu z hloubky si velitel divize vytváří již při zaujímání výchozího prostoru. I když zpravidla ještě nebude přesně znát svůj další bojový úkol, přesto si může vyhodnotit, že jej **očekává násilný přechod** nejbližší vodní překážky a útvary, jednotky, techniku i ostatní prostředky, které bude nutné předsunout do bezprostřední blízkosti vodní překážky, umístit ve výchozím prostoru na čele pochodových proudů tak, aby bylo snadné je vyvést z tohoto prostoru.

V úvahu přitom budou především přicházet **průzkumné orgány**, všechny organické **přepravní prostředky** (přidělené obdrží obvykle až později, takže ty již výchozí prostor zaujímat nebudou), **předsunuté velitelské stanoviště**, **oddíl vojenských raket**, **divizní a plukovní dělostřelecké skupiny**, **část vojskových raket**, **divizní a plukovní dělostřelecké skupiny**, **část prostředků PVO**, **protitankové zálohy a pohyblivé odřady zatarasovací**, **síly a prostředky k zabezpečení pořádkové, záchranné a vyprošťovací služby a demonstrační činnosti**, **ženijně komunikační a odtarasovací jednotky**, **případně i další**.

Tak, jak je v průběhu organizace boje rozhodnuto o jejich použití (soustředění), tak mohou být **postupně předsunovány**, aby vytvořily optimální podmínky pro úspěch násilného přechodu i zteče.

Zásady vlastního násilného přechodu a zteče nepřátelské obrany byly objasněny ve Vojenské myslí minulého roku a platí i pro násilný přechod a útok po přesunu z hloubky. **Specifické** pro tento způsob vedení útoku zahajovaného násilným přechodem je to, že:

- **Bojová sestava není rozvinuta předem** v bezprostřední blízkosti vodní překážky, ale musí být teprve zaujímana, a to nejprve po krátkém přesunu z hloubky, tj. **z výchozího prostoru** na čáru rozvinutí do praporečnických proudů (vzdálenost 10 až 25 km, pro některé útvary divize i více), který je však nutné organizovat jako **pochod**

s **předvídáním boje** s nepřítelem, a dále po postupném rozvinování až do bojové sestavy, tj. prakticky dalších 15 až 20 km přesunu.

Cílem přesunu z výchozího prostoru a rozvinování není jenom přechod z pochodové do bojové sestavy, ale současně i včasné splnění úkolu (tím dosáhnout současného úderu vševojskovými pluky prvního sledu) a v plné pohotovosti k násilnému přechodu a zteči (tím dosáhnout silného úderu, který zabezpečí prolomení nepřátelské obrany).

● **Důležitou úlohu** pro úspěšnou přípravu divize k násilnému přechodu a zteči nepřátelské obrany i pro jejich vedení mohou mít **vojska v dotyku**. Úkoly, které je zapotřebí plnit ve prospěch divize, jim stanoví velitel armády a budou sladěny na pracovní úrovni velitelů divizí.

V období přípravy násilného přechodu a útoku jimi mohou především být:

- získání doplňujících zpráv o vodní překážce i bránícím se nepříteli (velmi cenné budou osobní zkušenosti a poznatky funkcionářů těchto vojsk,
- úprava komunikací a pochodových os k úsekům násilného přechodu a k manévru podél vodní překážky,
- vyhledání skrytých míst pro požadované prostory (nasednutí, naložení na plavidlové přepravní prostředky, utěsnění tanků, soustředění přepravních prostředků apod.) a jejich úprava, maskování,
- udržení předmostí (pokud se je podařilo těmto vojskům získat),
- ochrana a obrana těch sil a prostředků, které si divize předsunula (a ještě předsune) z výchozího prostoru blíže k vodní překážce,
- osobní pomoc funkcionářů vojsk v dotyku při organizaci boje.

Ještě v době pobytu divize ve výchozím prostoru je vykonáváno (pokračuje) **letecké snímkování** vodní překážky a obrany nepřítele na protilehlém břehu k zjištění nových opatření a je **zesilováno pozorování**. K vojskům v dotyku s nepřítelem jsou vysílány průzkumné jednotky a do nepřátelského týlu vysazovány průzkumné skupiny. Těsně před zahájením násilného přechodu mohou jednotky v dotyku provést i **průzkum bojem**. V tom případě je nutné, aby byly útvary divize připraveny rozvinout úspěch jednotek, které tento průzkum prováděly.

Síly a prostředky **průzkumu** v pásmu plánovaného násilného přechodu a útoku po přesunu z hloubky se rozvíjejí tak, aby nepřítel neměl možnost předčasně zjistit přípravy k útoku. Proto jsou místa (stanoviště) rozvinování prostředků (orgánů) průzkumu útočící divize volena v prostorech rozmístění prostředků (orgánů) průzkumu vojsk v dotyku. Při jejich rozvinování v nových místech je nutné dbát na pečlivé maskování, dovedné využívání terénu a terénních předmětů.

Jednotky **rádiového a radiotechnického průzkumu** divize útočící po přesunu z hloubky se rozvíjejí v bojové sestavě jednotek v dotyku. Pečlivě přitom sladují úsilí rádiového a radiotechnického průzkumu a radioelektronického boje divize v dotyku a divize útočící z hloubky tak, aby zabezpečily spolehlivý průzkum nepřátel-

ských radioelektronických prostředků umístěných v pásmu násilného přechodu a útoku divize.

Hlavní úsilí dělostřeleckého průzkumu při přípravě násilného přechodu a útoku soustřeďujeme na vybrané směry přechodu a směr hlavního úderu divize k získávání průzkumových zpráv o objektech pro jaderné a palebné ničení nepřátelského uskupení v období palebného zabezpečení přesunu vojsk, palebné přípravy a palebné podpory násilného přechodu a zteče a ke zmaření možné nepřátelské protipřípravy.

Štáb RVD útočící divize slaďuje s dělostřeleckým štábem v dotyku působících vojsk čáry (postavení) rozvinutí svých jednotek dělostřeleckého průzkumu. V období přípravy násilného přechodu a útoku je velení jednotkám dělostřeleckého průzkumu divize zpravidla **centralizováno**.

Přesun z výchozího prostoru útvarů divize **zahajují v určeném čase** nebo na signál velitele divize a je uskutečňován podle zpracovaného grafikonu (plánu).

Oddíl vojskových raket a dělostřelecké skupiny divize i pluků se pod ochranou vojsk v dotyku přesunují do prostoru bojového rozmístění a palebných postavení **předem**, aby byly připraveny k palebnému zabezpečení pluků (praporů) prvního sledu a ke zmaření možné protipřípravy, k vedení jaderných úderů a dělostřelecké přípravy násilného přechodu a zteče.

Pokud vojska v dotyku neobdržela úkol zabezpečit vedení přímé střelby v době násilného přechodu a zteče nebo se jen na tomto úkolu částečně podílejí, pak určené palebné prostředky, především **protitankové zálohy, ale i tanky** přibírané pro přímou střelbu, mohou být rovněž předsunuty. Svá palebná postavení zaujímají v noci zpravidla ihned, není-li to možné (zejména ve dne), pak během palebné přípravy násilného přechodu a zteče.

Rovněž **část baterií protiletadlového raketového pluku** divize lze předem přesunovat do palebných postavení k obraně přepravišť, předsunutých prvků bojové sestavy a zabezpečení násilného přechodu, jakož i hlavních sil divize při přesunu a rozvinování, zvláště v prostorech silničních uzlů, na přepravištích, v soutěškách a na dalších zranitelných místech na osách přesunu a při příchodu k vodní překážce.

Předčasně mohou zahájit také přesun **přepravní prostředky** pro první přepravní sledy, síly a prostředky **záchranné a vyprošťovací služby**, aby se mohly včas rozmístit v určených prostorech (stanovištích), připravit se (zamaskovat) a podle potřeby i nacvičit stanovené úkoly. Spolu s nimi mohou být vyslány i **hotovostní jednotky** k bezprostřední ochraně přívozových a mostových přepravišť, **řiční strážé a pozorovací hlídky** k ochraně těchto přepravišť proti plovoucím minám a různým předmětům, **pohyblivé odřady zatarasovací** ke zřízení ženijních zátarasů k bezprostřední ochraně přepravišť proti pronikajícímu nepříteli.

Předsunovat se budou rovněž síly a prostředky **pořádkové služby**, a to jak k zabezpečení přesunu i rozvinování a k zavedení vojsk na určené úseky násilného přechodu, tak zejména k výkonu pořádkové služby na přepravištích.

S dostatečným předstihem mohou v celém zájmovém prostoru působit i **odřady k zabezpečení pohybu**, které se budou podílet na vytyčení a udržování cest k zajištění plynulého přesunu útvarů divize k diviznímu (plukovnímu) přepravišti, případně i na odstraňování následků po napadení nepřítelem, zřizování průchodů (přechodů) přes zavalené úseky cest, a **odtarasovací odřady** zesílené motostřeleckými jednotkami a tanky s buldozerovým a odminovacím zařízením.

Předpokládáme-li vést na pasívních směrech **demonstrační činnost**, pak bude rovněž výhodné, aby vyčleněné jednotky a prostředky byly včas připraveny k jejímu vedení a musí být proto i včas vyslány do zájmového prostoru.

Je nezbytné, aby velitel divize (pluku) pečlivě vážil, které palebné, přepravní, pořádkové a další prostředky předsunout a s jakým časovým předstihem. Nemůže vidět pouze svůj úkol, ale respektovat i množství sil a prostředků, které má v útočném pásmu rozmístěna divize v dotyku. Zabránit tak nadměrné koncentraci vojsk obou divizí a omezit možnosti nepřítele na zmaření připravovaného násilného přechodu na minimum.

Předsunuté velitelské stanoviště, z kterého velí velitel divize útvarům za přesunu k vodní překážce, musí být v určeném prostoru v pohotovosti nejméně jednu hodinu před zahájením palebného zabezpečení přesunu vojsk. Není-li toto období plánováno, pak jednu až dvě hodiny před zahájením palebné přípravy násilného přechodu a zteče. Do této doby je zapotřebí, aby také velitel divize zaujal toto stanoviště.

Pluky prvního sledu, bez sil a prostředků, které byly již předsunuty k vodní překážce, se přesunují z výchozího prostoru, uskupené do praporečních proudů se začleněnými posilovými prostředky obvykle po jedné ose. Za přibližování k vodní překážce se na stanovených čarách postupně rozvinují do předbojové a bojové sestavy pro násilný přechod a zteč.

Čelní prapory těchto pluků (první přepravní sledy) maximální možnou rychlostí dosahují stanovené výchozí čáry k přepravě, která by v tomto případě neměla přesáhnout 1 km od vodní překážky (domnívám se, že spíše by měla být vybrána co nejbližší vodě) a **v celé divizi současně** zahajují násilný přechod.

Přesun tanků ovlivní způsob jejich přepravy přes vodní překážku. **Na brodných řekách** budou plnit úkol zpravidla společně s motostřeleckými prapory, kterým jsou přidělovány, a proto mohou postupovat i v jejich pochodových proudech, případně spolu s nimi překonávají řeku na vyčleněném přepravišti a na protilehlém břehu útočí na samostatném směru.

Pokud však jejich přeprava bude vyžadovat **předběžnou přípravu** (např. pro jízdu pod vodou), pak ji nemohou zahájit dříve než po splnění předepsaných úkonů v prostorech utěsnění tanků, které pro tanky T-72 mohou být určeny blíže vodní překážce než stanoví norma pro přechod z chodu (tj. blíže než 5 až 6 km). Tankové prapory vybavené tanky T-54, 55 vykonají tuto úpravu ve dvou etapách.

1. etapa může být ve vzdálenosti 3 až 6 km před řekou, ale 2. etapa co nejbližší k vodní překážce, aby nedošlo k havárii motoru tanku. Do zahájení přepravy (tj. prakticky do dosažení pohotovosti podvodního přepraviště) podporují tanky boj motostřeleckých praporů přímou střelbou z vlastního břehu. Po dosažení druhého břehu se přesunují na určené směry a spolu s motostřeleckými prapory plní stanovené bojové úkoly.

Bezprostředně před přesunem z výchozího prostoru nebo v jeho průběhu vyčleněné prostředky zahajují **palebné zabezpečení přesunu vojsk** (první období palebného ničení nepřítele). Jeho cílem je především znemožnit působení nepřítele proti přibližujícím se vojskům. K narušení přesunu může nepřítel použít zejména systémů salvové palby s kazetovými hlavicemi s různými typy submunice (PT munice k ničení tanků a obrněných vozidel shora, minování na dálku, zamoření terénu apod.), samonaváděcích raket s hlavicemi o velké plošné účinnosti, různých typů granátů a pum s koncovým navedením, bitevních vrtulníků a dalších prostředků. Přesnost, dálkový dosah a účinnost těchto prostředků, pokud nebudou efektivně ničeny a umlčovány, mohou vážně narušit či dokonce zmařit přesun, rozvinování a zasažení divize. Mimo nich může nepřítel narušovat přesun divize i svými radioelektronickými prostředky, kterými je schopen účinně rušit velení útvarů divize.

Jestliže zjistíme, že nepřítel **připravuje protipřípravu**, upřesní velitel divize podle pokynů nadřízeného úkoly prostředkům palebného ničení a k jejímu zmaření budou vedeny plánované palebné údery raketového vojska, letectva a dělostřelectva.

Vojska v dotyku mohou během přesunu a rozvinování hlavních sil divize v jejich zájmu plnit tyto úkoly:

- pokračovat v intenzivním získávání zpráv o vodní překážce i nepříteli v obraně,
- chránit (bránit) přepraviště do příchodu hlavních sil divize proti plovoucím minám, diverzní činnosti nepřítele, úderům ze vzduchu, jeho pozemním silám, které pronikly do hloubky apod.,
- bránit ve zranitelných prostorech přesunujících se proudy proti pronikání a bojové činnosti diverzní průzkumných jednotek, výsadbkům a aeromobilní činnosti nepřítele,
- podílet se na pořádkové a průvodcovské službě,
- vytyčovat objížďky zatarasených a zamořených prostorů,
- posílit obranu hlavních sil divize proti vzdušnému nepříteli,
- zřídít průchody ve vlastních zátarasech a případně i na vodní překážce,
- vést průzkum bojem,
- podílet se na zdravotnickém zabezpečení útvarů divize rozvinutím pomocných obvazišť na vlastním břehu.

Za zvlášť důležitý úkol vojsk v dotyku je nutné považovat účast jeho dělostřelectva při střelbě ze zakrytých palebných postavení a prostředků pro přímou střelbu v 1. a 2. období palebného ničení nepřítele.

Výraznou pomocí útočící divize bude i **příprava klamných přepravišť** a klamná činnost na nich, jakož i podíl na utajení skutečných přepravišť.

Přesun a rozvinování řídí osobně velitel divize a při jejich narušení musí okamžitě přijmout odpovídající opatření. Pokud je předvídal již při organizaci boje (při součinnosti), pak je jenom upřesní.

K boji se vzdušnými výsady, diverzně průzkumnými skupinami, vojsky vedoucími aeromobilní činnost, případně s bojovými skupinami, které **pronikly na náš břeh**, je nutné, aby byly připraveny všechny přesunující se útvary, především v období rozvinování nebo ve zranitelných místech na pochodových osách. Kromě toho plní tento úkol průzkumné jednotky, pochodové zajištění, bojové vrtulníky, jakož i jednotky předem vyslané z těchto důvodů do nejvíce ohrožených prostorů. Ke zničení velkých vzdušných výsadek jsou přibírány v první řadě útvary a jednotky, které se nacházejí nejbližší k prostoru jejich vysazení.

K boji se **vzdušným nepřítelem** jsou připraveny nejen prostředky PVO začleněné do pochodových proudů nebo předsunuté do pásma pochodu a k vodní překážce, ale i zvlášť vyčleněné hotovostní síly v jednotlivých proudech k vedení palby z ručních (lafetových) zbraní především proti nízko letícím cílům. Proudů přitom pokračují v pohybu, aby dosáhly stanovených čar včas.

Jestliže nepřítel v průběhu přibližování divize k vodní překážce **zaminuje na dálku** některé úseky pochodových os, pak útvary tyto překážky buď objíždějí nebo je překonávají vytvořenými průchody. Tankové jednotky si zpravidla vytvářejí průchody samy pomocí tanků vybavených odminovacím zařízením. Pro ostatní druhy vojsk vytvářejí průchody odtarasovací odřady nebo skupiny a odřady k zabezpečení pohybu.

Pokud nepřítel vytvořil na osách přesunu (čarách rozvinování) k vodní překážce **prostory zamoření a zatarasení**, budou je hlavní síly buď obcházet nebo překonávat na směrech s nejnižší úrovní radiace. Zamořené prostory vojska překonávají maximální rychlostí, k ražení průchodů využívají především trhaviny a odminovače, případně tanky s přívěsným zařízením.

V případě, že se nepodaří vyvést **hlavní síly současně** na výchozí čáru k přepravě, pak musí velitel divize podle konkrétní situace rozhodnout, zda zahájit násilný přechod či čekat na příchod opožděných (nových) útvarů a jednotek.

Při útoku, ve kterém jsou používány **jaderné zbraně**, budou obvykle pluky útočit **postupně** tak, jak se jim podaří rozvinout. Aniž by očekávaly příchod všech svých sil, využívají výsledků jaderných úderů a palebného ničení nepřitele, přecházejí k násilnému přechodu i ke zteči a rozvíjejí rozhodně útok s cílem dokončit zničení nepřitele, který je rozhodujícím způsobem oslaben jadernými údery. Pokud se však naskytá možnost zasadit většinu sil, pak je třeba této možnosti využít a zabezpečit současnou zteč.

Při útoku za použití **pouze konvenčních zbraní** bude nutné usilovat především o **vedení současně zteče** hlavních sil, protože samostatná zteč praporů a někdy

i pluků by mohla mít opačný výsledek – nepřítel, který má v tomto případě větší naději na zachování bojeschopnosti, by mohl naše hlavní síly ničit po částech.

Opožděný příchod na některém směru vznikne především tam, kde došlo k vyřazení části divize (pluku) ať již údery vysoce přesných zbraní, či vzdušného nepřitele. Velitel divize musí přijmout opatření k převzetí bojového úkolu plukem druhého sledu nebo vševojskovou zálohou, případně organizovat z bojeschopných sil, které z pluku po nepřátelských úderech zbyly, **smíšený odřad**. Důvody opožděného východu na výchozí čáru k přepravě mohou být i jiného charakteru, např. k ničení silného vzdušného výsadku bylo nutné použít jeden z pluků určených do prvního sledu apod.

Jestliže se násilný přechod vodní překážky **na některém směru nezdařil** nebo nebylo dosaženo předpokládaného úspěchu, je potřebné uskutečnit manévr plukem (prapory) na jiný úsek a pokračovat v násilném přechodu. Na dřívějším úseku může být nechána menší část jednotek, aby poutala nepřítele a odváděla jeho pozornost od nově zvoleného směru, na který bylo přesunuto hlavní úsilí.

Provede-li nepřítel v době násilného přechodu **jaderné, chemické či jiné údery** na vojska divize, organizují velitelé všech stupňů neprodleně odstraňování následků a obnovení bojeschopnosti. Při plnění tohoto úkolu v době násilného přechodu organizuje velitel divize, kromě obvyklých opatření, **záchranné práce na vodě**. Jsou vyčleňovány přepravní prostředky pro evakuaci osob, je organizována obnova poškozených (vyřazených) přepravišť a deaktivace přepravních prostředků.

Použití jaderných zbraní nepřítelem může **podstatně narušit a ovlivnit činnost vojsk** při násilném přechodu, zejména svými účinky na živou sílu, radioaktivním zamořením terénu, ovzduší a vody. Po jejich použití dochází k rozsáhlým požárům a závalům v sídlištích na březích vodního toku a v prostorech soustředění. Při pozemním a podzemním výbuchu (po použití jaderných min) i ke vzniku těžko překonatelného kráteru a k radioaktivnímu zamoření.

Za použití **vlastních ZHN** k ničení některých stálých objektů na vodní překážce a nepřátelské obrany v hloubce je nutné respektovat potřebné **bezpečnostní opatření**, tomu podřídit i volbu a způsob zasazení toho kterého prostředku ničení a druhu ZHN.

Využití vojsk v dotyku ve prospěch útočící divize v průběhu násilného přechodu a zteče může spočívat v tom, že tato vojska pokračují v předcházející činnosti, zejména v demonstrační, pořádkové službě a obraně důležitých prostorů, PVO ve prospěch druhých sledů, záloh a týlu, poskytování zdravotnické pomoci těmto prvkům bojové sestavy či v plnění dalších úkolů.

Je-li předpokládána v určeném úseku násilného přechodu vodního toku **přeprava další divize**, je její velitel povinen dostavit se na stanoviště správce úseku násilného přechodu. Je výhodné, zúčastní-li se přejímání přepravišť v pásmu přesunu přes vodní tok příslušník štábu armády a spolu s velitelem přesunujícího se svazku i správci pochodových os.

Jednotky v dotyku mohou dostat za úkol obsadit důležité úseky terénu a přehradit cesty vedoucí k přepravištím tak, aby do přechodu nové divize zabránily nepřátelským výsádkům (diverzní průzkumným skupinám) znovu se přepraviště zmocnit nebo je alespoň poškodit.

Na ukončení série článků k zásadám, organizaci a uskutečnění násilného přechodu po rozvinutí hlavních sil u vodní překážky chci znovu zdůraznit, že potřebám soudobého vševojskového boje vedeného do velké hloubky a ve vysokém tempu **odpovídá především nášmy přechod v období překážky z chodu, který zabezpečuje** překvapivou činnost, nepřetržitost útoku, menší zranitelnost divize a rychlý průlom do hloubky rozmístění nepřítele. Splnit tento úkol umožňuje vybavení útvarů divize moderními přepravními prostředky. Zvýšily se také možnosti vojsk v palebném ničení nepřítele na přístupech k vodní překážce a na protilehlém břehu. Vojenské letectvo umožňuje použít vzdušných výsádek k obsazení přepravišť a vhodných úseků pro násilný přechod.

Je nezbytné současně připomenout, že realizace násilného přechodu z chodu se stává také **stále složitějším úkolem**. Vždyť vojska pravděpodobného nepřítele jsou vybavena vysoce přesnými zbraňovými systémy, výkonnějším dělostřelectvem, tanky a bojovými vozidly, moderními protitankovými a dalšími palebnými prostředky, vysoce produktivní ženíjnou a jinými technikou aj. To jim umožňuje rychle budovat obranu na vodní překážce a efektivně ničit útočníka na přístupech a při jejím překonávání.

Je tedy zřejmé, že **organizace násilného přechodu z chodu patří k nejsložitějším úkolům**, které budou velitel a štáb v průběhu útoku divize řešit. Avšak i přes pečlivost jeho organizace jak při přípravě útoku, tak v průběhu přibližování k vodní překážce, je možné připustit, že se přechod z chodu nezdaří. Je sice povinností velitelů divize, předsunutého odřadu či pluků prvního sledu ihned přistoupit k jeho opakování. Ovšem přitom nezbývá než přistoupit **k přípravě násilného přechodu po rozvinutí hlavních sil divize u vodní překážky**.

Tento postup je tudíž **vynuceným způsobem boje**, ve kterém čas pracuje především pro obránce vodní překážky. Proto čím dříve se divizi podaří splnit potřebné kvalitativní změny a znovu zahájit útok, tím bude stát úspěšný přechod **méně úsilí a obětí**. Tento objektivní požadavek – zahájit násilný přechod sice **po zkrácení, ale kvalitně provedené přípravě – mohou splnit pouze dobře připravení velitelé a jejich štáby, jakož i vojska**, vycvičená k této náročné činnosti.

Zdálo by se tedy, že jednodušší na přípravu, přitom s větší nadějí na úspěch, bude přechod vojsk přes vodní překážku **po přeskupení a vystřídání z obrany**, v průběhu které divize úspěšně odrážela útoky nepřítele a nedovolila mu, aby se

zmocnil našeho břehu, protože totiž přímo nabízí **zahájit jej až po všestranné přípravě**. Jinými slovy – umožňuje vymanit velitele, štáby a vojska z časového tlaku, vytváří podmínky, aby mohli násilný přechod spolu s útokem dokonale připravit. Ovšem dosáhnout přitom překvapivého zahájení útoku, jako jednoho z rozhodujících faktorů úspěchu, vyžaduje vynaložit oproti zkrácené přípravě daleko vyšší úsilí štábů i vojsk na utajení a **maskování** všech těchto příprav. A to prakticky znovu dělá i tuto přípravu násilného přechodu i jeho provedení velmi složitými.

Těmito články jsem proto sledoval uceleně ukázat na zvláštnosti, vytvářející především ony složitosti násilného přechodu po rozvinutí hlavních sil u vodní překážky, vyjádřit i některé přístupy k jejich řešení a tím pomoci velitelům a štábům prohloubit znalosti této – zatím poměrně málo – řešené problematiky.

Redakce žádá čtenáře, aby se k této složité problematice vyjádřili, a tak přispěli k jejímu hlubšímu rozpracování a pochopení.